

Datum vergadering	21 mei 2026
Omschrijving agendapunt	Voorstel tot heroverweging van het besluit van 22 mei 2025 <i>én</i> het college van B&W alsnog toestemming te geven om de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen
Portefeuillehouder	Wethouder B. Van Assche
Samenvatting	
De gemeenschappelijke regeling RUD Zeeland is op onderdelen achterhaald en een volledige herziening is wenselijk. Het ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zeeland (GR OD) is in de raadsvergadering van 4 juli 2024 voor zienswijze aan u voorgelegd. Uw raad heeft toen besloten een positieve zienswijze in te dienen met de kanttekening dat op een later moment een evaluatie van de stemverhouding plaats vindt. Het algemeen bestuur van de RUD Zeeland heeft op basis van de ingediende zienswijzen het ontwerp aangepast. Uw raad heeft op 22 mei 2025 besloten om geen toestemming te geven aan het college van B&W om de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling vast te stellen. Wij verzoeken u om uw besluit te heroverwegen en ons college alsnog toestemming te verlenen om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling vast te stellen.	

Aan de raad,

Procesverloop

De gemeenschappelijke regeling RUD Zeeland is op onderdelen achterhaald en een volledige herziening is wenselijk. Het ontwerp Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zeeland (GR OD) is in de raadsvergadering van 4 juli 2024 voor zienswijze aan u voorgelegd. Uw raad heeft toen besloten een positieve zienswijze in te dienen met de kanttekening dat op een later moment een evaluatie van de stemverhouding plaats vindt.

Op het ontwerp GR OD zijn meerdere (positieve) zienswijzen door deelnemers ingebracht. In de vergadering van het algemeen bestuur (AB) van 9 december 2024 zijn de zienswijzen behandeld en besproken. Alle AB-leden zijn akkoord gegaan met:

- een stemverhouding van provincie 7 stemmen en de gemeente elk 1 (beslispunt A);
- waarbij er na 2 jaar na inwerkingtreding van de GR een evaluatiemoment plaatsvindt (beslispunt B);
- de overige onderdelen C tot en met F conform voorstel.

Op basis van de besluitvorming in het AB is het ontwerp gemeenschappelijke regeling aangepast. De aangepaste regeling is vervolgens aan ons college toegezonden met de vraag om toestemming aan de gemeenteraad te vragen om de regeling vast te stellen (bijlagen a tot en met f).

Met het aangepaste ontwerp is tegemoet gekomen aan de zienswijze van uw raad. Om die reden hebben wij u toen verzocht om ons college toestemming te geven om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling vast te stellen. In afwijking van het voorstel heeft uw raad op 22 mei 2025 besloten om geen toestemming te geven om de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling vast te stellen.

Het AB moet het definitieve besluit tot wijziging van de GR unaniem nemen. Gezien het besluit van de gemeenteraad van Sluis om geen instemming te verlenen is vaststelling van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling niet mogelijk.

Tijdens de informatieve/opiniërende raadsbijeenkomst van 10 december 2025 heeft de directeur van de RUD Zeeland, de heer W. Jochems een presentatie gegeven over de ontwikkeling van de RUD Zeeland naar Omgevingsdienst Zeeland. Dit naar aanleiding van het aanbod van de directeur van de RUD Zeeland om een toelichting te komen geven bij de raden en staten. In de dialoog is ook stil gestaan bij het besluit van de gemeente Sluis om de wijziging van de gemeenschappelijke regeling niet vast te stellen.

In de bijeenkomst van het raadspresidium van 13 januari 2026 is besproken of de gemeenteraad bereid is tot heroverweging van het besluit. Het raadspresidium heeft aangegeven dat zij dit dossier na de gemeenteraadsverkiezing met de nieuwe gemeenteraad willen behandelen.

Op 26 maart 2026 hebben wij bijgevoegde brief (bijlage g) van het dagelijks bestuur van de RUD Zeeland ontvangen. Daarin verzoekt het dagelijks bestuur ons, mede namens alle andere deelnemers, om het wijzigingsvoorstel voor de gemeenschappelijke regeling opnieuw aan u voor te leggen.

In een bijeenkomst op 7 april 2026 heeft de RUD Zeeland een nadere toelichting gegeven op de brief en opgehaald wat er voor nodig is om het voorstel opnieuw te kunnen agenderen voor de gemeenteraad. Het voornaamste struikelblok voor de gemeenteraad is tweeledig: 1) het richt zich allereerst op de *stemverhouding* die niet in verhouding staat tot de deelnemersbijdrage en 2) dat *deelnemersbijdrage* van Sluis als derde grootste betaler van Zeeland fors is in relatie tot andere gemeenten in Zeeland.

Concluderend aan de bijeenkomst van 7 april 2026 is afgesproken dat de wijziging van de gemeenschappelijke regeling op de agenda komt voor de raadsyclus in mei. En dat de RUD nadere informatie geeft over de financieringssystematiek, waaronder:

1. de huidige financieringssystematiek;
2. vergelijking met de gemeente Veere;
3. landelijk model financieringssystematiek;
4. planning aanpassing financieringssystematiek RUD.

Naar aanleiding van het verzoek van het dagelijks bestuur van de RUD Zeeland en de uitkomsten van de bijeenkomst van 7 april 2026 leggen wij het wijzigingsvoorstel voor de gemeenschappelijke regeling opnieuw aan u voor. In bijlage h vindt u de reactie van ons college op de brief van de RUD. In de bijlagen i en j vindt u de gevraagde informatie over de financieringssystematiek.

Overwegingen

De belangrijkste redenen voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling (GR) waren en zijn nog steeds:

- Herziening van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)
- Verwerken van het VZG model gemeenschappelijke regelingen
- Evaluatie bestaande stemverhoudingen
- Overige wijzigingen in wetgeving/regelgeving
- Overige aanleidingen waaronder de wens om te beschikken over een toekomstbestendige GR en de wens om de naam 'RUD Zeeland' te wijzigen in 'Omgevingsdienst Zeeland'

De financieringssystematiek is geen onderdeel van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Deze systematiek is wel aanleiding voor u geweest om niet akkoord te gaan met de stemverhouding. En ons college geen toestemming te verlenen om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling vast te stellen. Wel is in de bijeenkomst van 7 april 2026 toegelicht dat het AB van de RUD de financieringssystematiek wil wijzigen per 1 januari 2028. We verwachten het voorstel van de RUD met de aanpassing van de financieringssystematiek in augustus/september om vervolgens ter zienswijze aan u voor te leggen.

Mogelijke risico's/consequenties

Een besluit om geen toestemming te verlenen aan het college aangaande vaststelling van de nieuwe GR is vatbaar voor beroep. Juridisch gezien kunt u alleen toestemming weigeren wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Uw raad heeft eerder een positieve zienswijze met kanttekening ingediend en aan de zienswijze is tegemoet gekomen. Dat wil zeggen dat de stemverhouding in de gewijzigde regeling hetzelfde blijft als in de huidige regeling. Maar wel met de toevoeging dat evaluatie van de stemverhouding na 2 jaar plaats vindt. De vraag is of dit besluit in een beroepsprocedure in stand zal blijven.

Zoals hiervoor aangegeven bevat de wijziging meer dan alleen de stemverhouding. Niet instemmen betekent ten tweede dat de RUD, door toedoen van Gemeente Sluis, niet voldoet aan wetgeving en regelgeving. De

De RUD geeft aan dat de accountant hier ook al opmerkingen over heeft gemaakt en daarmee een rechtmatigheidsrisico vormt welke alle deelnemers binnen de RUD treft.

Ten derde: de RUD geeft aan dat dit consequenties kan hebben robuustheidscriteria. Daarin verwijst de RUD naar de zes kritische prestatie indicatoren waaraan elke omgevingsdienst volgens het Rijk per 1 april 2026 aan moest voldoen. Die redenering volgen wij niet. Niet instemmen met de gemeenschappelijke regeling betekent immers niet dat de gemeente Sluis uit de gemeenschappelijke regeling stapt danwel de plustaken terug neemt. De gemeente Sluis is overigens wettelijk verplicht om in ieder geval de wettelijke milieubasistaken bij de omgevingsdienst in te brengen.

Onderdeel van de wijziging is ook aanpassing van de naam 'Rud Zeeland' naar 'Omgevingsdienst Zeeland'. Per 1 januari 2026 wordt de naam Omgevingsdienst Zeeland al gebruikt in communicatieve uitingen, naast de officiële naam van de gemeenschappelijke regeling RUD-Zeeland. Het vierde gevolg van niet instemmen betekent extra kosten door het niet tijdig invoeren van de formele naamswijziging.

Tot slot worden de andere deelnemers van de gemeenschappelijke regeling ook belast met deze besluitvorming en kan de solidariteit onderling onder druk te komen staan.

Gevraagd besluit

Wij zijn als Gemeente Sluis niet alleen opdrachtgever, maar ook werkgever van onze eigen omgevingsdienst. Dat brengt ook een verantwoordelijkheid met zich mee van goed werkgeverschap. Niet instemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling brengt risico's met zich mee. Risico's waarvan de omvang aan de voorkant niet te duiden is omdat het al dan niet inzetten van interventies aan het Rijk is als toezichhoudend orgaan. Deze risico's kunnen vermeden worden door instemming te verlenen aan het college en daarmee te bouwen aan een stabiele en robuuste omgevingsdienst.

Zoals eerder aangegeven, zijn wij, wat betreft stemverhoudingen van mening dat bestuurders elkaar horen te vinden om te komen tot gedragen besluiten. Het zal zelden tot een momentum leiden waarop de stemmen in kaart gebracht moeten worden. Bovendien moeten de meeste besluiten bij 'gewone' meerderheid worden genomen. De besluiten over onder andere de vaststelling van de begroting (inclusief wijzigingen), bijdrageverordening, enkele specifiek benoemde besluiten tot privaatrechtelijke rechtshandelingen en dienstverleningshandvest worden met twee derde meerderheid genomen.

Gelet op de hiervoor genoemde overwegingen hebben wij besloten om opnieuw een voorgenomen besluit te nemen om in te stemmen met de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Wij verzoeken u tot heroverweging van het besluit van 22 mei 2025 én het college van B&W alsnog toestemming te geven om de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen.

Oostburg, 21 april 2026

Hoogachtend,

De secretaris, S.I. de Kievit-Minnaert	De burgemeester, mr. M.M.D. Vermue

- a. Aanbiedingsbrief colleges vaststelling GR
 - b. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zeeland
 - c. Voorstel AB actualisatie GR RUD Zeeland 9 december 2024
 - d. Bijlage 1 bij AB-voorstel 9 december 2024: zienswijzen op ontwerp actualisering GR RUD Zeeland
 - e. Transponeringstabel van oude naar nieuwe GR
 - f. Planning wijziging GR RUD Zeeland
 - g. Brief 26 maart 2026 van DB RUD aan college
 - h. Reactie college d.d. 21 april 2026 op brief DB RUD
 - i. Nadere informatie financieringssystematiek
 - j. Samenvatting landelijke financieringssystematiek omgevingsdiensten
-

DE RAAD VAN DE GEMEENTE SLUIS

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 21 april 2026;

gelet op artikel 56 in combinatie met artikel 52 van de Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland;

BESLUIT: het besluit van 22 mei 2025 te heroverwegen *én* het college van B&W alsnog toestemming te geven om de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zeeland vast te stellen.

Sluis, 21 mei 2026

DE RAAD VOORNOEMD,

De griffier,

drs. C.S. de Vries-Beeke

De voorzitter,

mr. M. M. D. Vermue